

SLOVENSKO V 1. Č-SR

ÚZEMNÁ SPRÁVA:

- ❖ *hlavné mesto* – **BRATISLAVA**. Predpoklady:
 - najväčšie mesto
 - materiálne predpoklady pre sídla úradov
 - priame železničné spojenie s Prahou
 - Dunaj a bratislavský prístav
 - od r. 1919 oficiálne názov *Bratislava* (dovtedy Prešporok, Pressburg, Pozsony)
 - multietnická metropola

SPOLOČNOSŤ A POLITIKA:

- ❖ slov. občania získali všeobecné, rovné, tajné, priame *volebné právo* (len v rámci miestnej samosprávy)
- ❖ vznik cca 20 *politických strán, spolkov* (školy demokracie, vzdelávanie) a *odborových organizácií* (ochrana sociálnych záujmov členov)

KULTÚRA:

- ❖ **február 1919** – obnovenie činnosti **MATICE SLOVENSKEJ**
- ❖ vydávalo sa mnoho časopisov, novín, zborníkov
- ❖ **Umelecká beseda slovenská** – kultúrna inštitúcia
- ❖ **1920** – založené **SLOVENSKÉ NÁRODNÉ DIVADLO**
- ❖ významní predstavitelia umenia:
 - architektúra: *D. Jurkovič, F. Weinwurm*
 - výtvarníctvo: *M. Benka, Ľ. Fulla*
 - spev: *J. Blaho*
 - film: *M. Frič* (režisér), *M. Bielik* (herec)
 - **Karol Plicka** (režisér, fotograf, výtvarník, folklorista) – najvýznamnejšie dielo > film **Zem spieva**

ŠKOLSVO:

- ❖ SVK nemalo v r. 1918 národné školstvo (dôsledok maďarizácie) >>> vysoká miera negramotnosti.
- ❖ najväčší problém – nedostatok kvalifikovaných slovenských učiteľov >>> výpomoc českými učiteľmi.
- ❖ **1919** – zriadená **1. moderná slovenská vysoká škola** >>> **UNIVERZITA KOMENSKÉHO** (3 fakulty), v BA.
- ❖ **UČENÁ SPOLOČNOSŤ ŠAFÁRIKOVA** – organizovala slov. vedecký výskum.
- ❖ **1938** – zriadená **VYSOKÁ ŠKOLA TECHNICKÁ**, v KE.
- ❖ Učiteľia významní širitelia nielen vzdelania, ale aj kultúry a umenia.